

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS
KELIŲ PRIEŽIŪROS IR PLĖTROS PROGRAMOS FINANSAVIMO ĮSTATYMO NR.
VIII-2032 9 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMO PROJEKTO

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai:

Įstatymo projektu siūloma iš iki 9 proc. lėšų rezervo Vyriausybės nustatyta tvarka paskirstomo atrinktiems valstybei svarbiems vietinės reikšmės kelių objektams finansuoti, 30 proc. skirti "žiedinėms" - aplink didžiausius miestus esančioms savivaldybėms t.y. Alytaus rajono, Kauno rajono, Klaipėdos rajono, Panevėžio rajono, Šiaulių rajono ir Vilniaus rajono savivaldybėms.

Eismo intensyvumas yra pagrindinis kriterijus, įrodantis lėšų poreikį kelių ir gatvių infrastruktūrai "žiedinėse" savivaldybėse. Priemiestinėse savivaldybėse gyvena didžiausias gyventojų skaičius, dalis jų nuolat gyvena sodininkų bendrijose, kurių keliai ir gatvės yra dažnai prastos būklės. Rajonuose aplink didžiausius šalies miestus nuolat vyksta teritorijų urbanizacija. Mažos gyvenvietės, sodo bendrijos, kuriose nebuvo išvystytos infrastruktūros, išauga į kompaktiškus miestelius, kurių gyventojai kasdien važinėja į darbą, veža vaikus į ugdymo ir švietimo įstaigas. Todėl eismo intensyvumas priemiestiniuose rajonuose sparčiai didėja, atsiranda naujų gatvių, o esama kelių būklė neužtikrina rajono ekonominės, socialinės plėtros, netenkina gyventojų bendruomenės poreikių, neigiamai veikia gyvenamąją aplinką.

Šiuo metu KPP programos finansavimo rezervas formuojamas iš 33 proc. lėšų, skiriamų savivaldybėms (- 2022 m. sudarė daugiau nei 16 mln. Eurų). Kelių ar jų atkarpų, kurių teisinis statusas yra "vietinės reikšmės kelias" ir yra svarbūs visai valstybei, yra nedaug. Tik kelios savivaldybės pagal nustatytus kriterijus gali pretenduoti į rezervo lėšas, nors rezervas suformuotas mažinant lėšas visoms savivaldybėms.

Todėl įstatymo projektu siūlome iki 9 procentų lėšų rezervą, Vyriausybės nustatyta tvarka paskirstomą atrinktiems valstybei svarbiems vietinės reikšmės kelių objektams finansuoti, paskirstyti taip: iki 70 procentų Vyriausybės nustatyta tvarka paskirstoma atrinktiems valstybei svarbiems vietinės reikšmės kelių objektams finansuoti, o 30 procentų paskirstoma Alytaus rajono, Kauno rajono, Klaipėdos rajono, Panevėžio rajono, Šiaulių rajono ir Vilniaus rajono savivaldybėms, iš kurių 50 procentų pagal nuolatinių gyventojų skaičių (vadovaujamosi Lietuvos statistikos departamento duomenimis) ir 50 procentų - pagal bendro savivaldybės kelių ir gatvių tinklo ilgį.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai:

Remiantis gauto Vilniaus rajono savivaldybės tarybos sprendimo bei Vilniaus rajono savivaldybės 2023-01-27 kreipimosi į Seimą dėl kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo pakeitimo Seimo nariai: Rita Tamašunienė ir Česlav Olševski teikia šį įstatymo projektą.

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai:

Šiuo metu Kelių priežiūros ir plėtros programos (toliau -KPP) finansavimo iki 9 proc. rezervas valstybei svarbiems vietinės reikšmės kelių objektams finansuoti formuojamas iš savivaldybėms skiriamų 33 proc. lėšų.

Trejų metų Programos finansavimo lėšų naudojimo sąmatoje šio straipsnio 2 dalyje nustatytoms veikloms, taip pat skoloms (jeigu jų yra) sumokėti ir išlaidoms kompensuoti, kai deklaruojamos patirtos ir apmokėtos išlaidos už praėjusiais finansiniais metais atliktus darbus ir suteiktas paslaugas, kurių vertė neviršijo praėjusiais finansiniais metais planuotų asignavimų, numatoma 33 procentai Programos finansavimo lėšų, iš kurių iki 9 procentų Vyriausybės nustatyta tvarka paskirstoma atrinktiems valstybei svarbiems vietinės reikšmės kelių objektams finansuoti.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama:

Įstatymo projektu siūloma iki 9 procentų KPP programos lėšų rezervo Vyriausybės nustatyta tvarka atrinktiems valstybei svarbiems vietinės reikšmės kelių objektams finansuoti paskirstyti taip: iki 70 procentų Vyriausybės nustatyta tvarka paskirstyti atrinktiems valstybei svarbiems vietinės reikšmės kelių objektams finansuoti, o iki 30 procentų - Alytaus rajono, Kauno rajono, Klaipėdos rajono, Panevėžio rajono, Šiaulių rajono ir Vilniaus rajono savivaldybėms, iš kurių 50 procentų paskirstoma pagal nuolatinių gyventojų skaičių (vadovaujamas Lietuvos statistikos departamento duomenimis) ir 50 procentų - pagal bendro savivaldybės kelių ir gatvių tinklo ilgį.

Tokiu būdu nemažinant visoms savivaldybėms skiriamų lėšų dalies, bus numatytas didžiausio eismo intensyvumas ir augančioms savivaldybėms aplink didžiausius miestus. Savivaldybėms skiriama lėšų dalis didės, bus pagerinta šių savivaldybių vietinės reikšmės kelių būklė, jų priežiūra, užtikrintas saugesnis eismas, pagerinta investicinė aplinka rajonuose.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymo projektą toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta:

Įstatymo projektas nereikalauja poveikio vertinimo, neigiamų pasekmių nenumatoma.

6. Kokią įtaką priimtas įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai:

Priimtas įstatymas neturės įtakos kriminogeninei situacijai ir korupcijai.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai:

Įstatymo įgyvendinimas pagerins priemiestinių savivaldybių kelių infrakstuktūrą, kas gali teigiamai atsiliesti verslo sąlygoms ir jo plėtrai.

8. Ar įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams:

Įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams

9. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios:

Priėmus įstatymą, reikės patikslinti Aprašą.

10. Ar įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka:

Įstatymų projektai parengti laikantis Valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas. Įstatymų projektų sąvokos bus suderintos Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

11. Ar įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus:

Įstatymų projektai atitinka Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus.

12. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti:

Priėmus įstatymą, reikės patikslinti Aprašą.

13. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais):

Įstatymo projektui įgyvendinti papildomų valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų nereikės.

14. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados:

Įstatymo projekto rengimo metu specialistų vertinimų ir išvadų negauta

15. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis:

Įstatymo projekto reikšminiai žodžiai: „kelias“, „vietinės reikšmės kelias“.

16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai:

Nėra

Teikia
Seimo nariai

Rita Tamašunienė

Česlav Olševski